

Hrvatsko filološko društvo - Rijeka

UDK 80 (05)

ISSN 1330-917X

RIJEČ
časopis za slavensku filologiju

Uredništvo:

dr. sc. Estela Banov-Depope (Rijeka)
dr. sc. Dragutin Horvat (Zagreb)
dr. sc. Goran Kalogjera (Rijeka)
dr. sc. Šimun Musa (Mostar)
dr. sc. Milan Nosić (Rijeka)
dr. sc. Francka Premk (Ljubljana)
dr. sc. Agnieszka Spagińska-Pruszk (Gdańsk)

Glavni i odgovorni urednik:
dr. sc. Milan Nosić

RIJEČ izlazi dva puta godišnje

RIJEČ

časopis za slavensku filologiju

HFD

UDK 80 (05)

ISSN 1330-917X

Rijeka	2005.	god. 11.	sv. 2.	204 str.
--------	-------	----------	--------	----------

RIJEKA 2005.

Anita Hrnjak

FRAZEMI S KOMPONENTOM *SRCE* U HRVATSKOJ I RUSKOJ FRAZELOGIJI

U frazeologiji su izrazito produktivni metaforički modeli utemeljeni na poimanju određenih dijelova ljudskog tijela u naivnoj slici svijeta. Jedni od najbrojnijih su frazemi s leksemom *srce* kao komponentom. Kontrastivna analiza hrvatskih i ruskih frazema ovoga tipa pokazala je izrazito mnogo sličnosti među dvama srodnim slavenskim jezicima u kojima se ogleda slična naivna slika svijeta, ali nisu zanemarive ni određene razlike koje ova analiza donosi.

Ključne riječi: hrvatska i ruska frazeologija, frazemi s komponentom *srce*.

1. Univerzalna antropocentrična tendencija u frazeologiji očituje se u činjenici da najveći dio frazeološkog fonda svakog jezika čine frazemi koji pokrivaju konceptualnu sferu koja se odnosi na čovjeka, ali i u činjenici da je čovjek svojevrсно mjerilo na temelju kojeg se stvara u frazeologiji zastupljena naivna slika svijeta. Tako ljudsko tijelo u frazeologiji postaje predmet metaforičkog i metonimijskog prijenosa značenja putem kojeg dolazi do konceptualizacije određenih fenomena, a značajan dio frazeološkog fonda svakog jezika čine frazemi sa somatizmima kao komponentama. Među njima istaknuto mjesto zauzimaju frazemi s komponentom *srce*.

2. Riječ je o organu koji se nalazi u središtu ljudskog tijela, a leksem *srce* i samom svojom etimologijom u hrvatskom i ruskom jeziku, kao i u većini indoeuropskih jezika, ukazuje na pojam središta¹. Ono je vitalno središte ljudskoga bića koje svojim radom osigurava čovjekovu egzistenciju.

Srce je već u drevnih filozofa bilo predmet promišljanja i često je smatrano sjedištem duše. Platon je smatrao da je sjedište duše u glavi, srcu i utrobi, a Aristotel je dušu smještavao samo u srce, dok je mozgu pripisivao sporednu ulogu.² U pjesničkom viđenju svijeta i danas je glava, tj. mozak odgovoran za razum, a srce rukovodi osjećajima.

Zbog svoje izuzetne važnosti srce je bogato simbolikom, a u naivnoj slici svijeta predstavlja centar emocija, čovjekovo unutarnje biće, njegov najskrovitiji duhovni dio i često se poistovjećuje s dušom, s onim što je čovjekova unutarnja bit.

3. Sakupljanjem korpusa za analizu pronađena su 104 hrvatska i 105 ruskih frazema s leksemom *srce* kao komponentom, a u analizu je, upravo zbog brojnosti, uključen tek dio

njih koji predstavljaju tipične predstavnike određenih podskupina frazema s leksemom *srce* kao frazeološkom komponentom. Cilj ovog rada je prikazati najproduktivnije konceptualne metaforičke modele u hrvatskim i ruskim frazemima s leksemom *srce* kao komponentom, te kroz kontrastivnu analizu ukazati na sličnosti i razlike među dvama srodnim jezicima i bliskim kulturama sa sličnom naivnom slikom svijeta.

3.1. U najvećem broju takvih frazema *srce* simbolizira čovjekov afektivni život i prikazano je kao sjedište ljudskih osjećaja.

Takvu konceptualnu metaforu pronalazimo u frazemima kao što su u hrvatskom jeziku *dirnuti/dirati u srce* koga sa značenjem 'ganuti koga, probuditi/buditi osjećaje u kome' ili *puštiti/pušati srcu na volju* sa značenjem 'prepustiti/prepuštati se osjećajima'.

Godine 1997. kralj Hussein *dirnuo je u srce* Izraelce kad je posjetio obitelji sedam izraelskih školarki koje je ubio jedan umno poremećeni jordanski vojnik na izraelsko-jordanskoj granici. (N)³

Ja sam očit primjer kako osjećaji vladaju nad razumom. Najgore je znati ružnu istinu, ali ipak *puštiti srcu na volju* i ostati u vezi. (Y)⁴

U ruskom jeziku takvi su npr. frazemi от *полноты сердца* (души) sa značenjem 'od jačine osjećaja' ili *взять/брать за сердце* (за душу) koga sa značenjem 'pogađati/pogoditi koga, izazvati/izazivati u kome burne osjećaje'.

Что же касается эротики (...) тут уста немотствуют от *полноты сердца* - казарменную страсть могут выразить только картинки. (A)⁵

Из-за стержневой, всепроникающей холодности стихи Бродского в массе своей не *берут за сердце*. (A)

Vidljivo je da postoji jedna bitna razlika između ovog tipa frazema u hrvatskom i ruskom jeziku. Naime, u ruskom jeziku komponenta *srce* može biti zamijenjena komponentom *duša* u slučajevima kada je *srce* predstavljeno kao sjedište osjećaja, dok hrvatskom jeziku, kad je riječ isključivo o osjećajima, takva zamjena komponenata unutar jednog frazema nije svojstvena.

3.1.1. *Srce* je u frazeologiji najčešće sjedište osjećaja ljubavi, nježnosti i privrženosti. O tome svjedoči čitav niz frazema kao što su u hrvatskom jeziku *osvojiti/osvojati čije srce* sa značenjem 'pridobiti /pridobivati čiju ljubav, izboriti se/boriti se za čiju ljubav', *biti pri srcu* komu sa značenjem 'biti blizak (drag) komu', *životiti* u čijem srcu sa značenjem 'biti drag komu' i sl.

Sarah Connor *osvojila je srce* jednog mladog američkog glazbenika, ostala u drugom stanju, a zatim odlučila preseliti u SAD. (N)

U povodu postavljanja plakata HVIDRA je izdala i priopćenje za javnost kojim poručuje kako su mještani tim činom poručili hrvatskoj javnosti da "general Gotovina *živi u srcu* svakog poštenog Hrvata. (...) (Y)

³ N - oznaka za primjer pronađen u novinskom tekstu.

⁴ Y - oznaka za primjer pronađen na internetskim stranicama putem mrežnog pretraživača Yahoo.

⁵ A - oznaka za primjer pronađen na internetskim stranicama putem mrežnog pretraživača Anopr.

¹ Sveslavenski i praslavenski deminutiv na -ce *sъrdь + -ьce. [4: 574]

² Usp: Petz [11: 41-42].

U ruskom jeziku takvi su frazemi *находить/найти доступ к сердцу* кого, чьему са значењем 'buditi/probuditi ljubav u *kome*', *сердце не лежит к кому*, к чему са значењем 'не gaji *tko* simpatiju prema *kome*, prema *čemu*', *принимать < близко > к сердцу* кого, что са значењем 'odnositi se s nježnošću, simpatijom prema *kome*, prema *čemu*' i sl.

Чем больше со стороны офицера будет теплоты, участия, терпения, тем легче он *найдет доступ к сердцу* и сознанию молодого солдата. (A)

Я *засомневалась*: уж очень к этой работе у меня *сердце не лежало*. (A)

U frazemima čije frazeološko značenje ukazuje na osjećaje ljubavi i privrženosti ni u hrvatskom ni u ruskom jeziku ne nalazimo frazeološke varijante s komponentom *duša*.

3.2. Druga izuzetno produktivna konceptualna metafora u frazema s leksemom *srce* kao komponentom utemeljena je na prikazu srca kao sjedišta osjećaja, ali istodobno i na poistovjećivanju srca s dušom, shvaćanju da je u srcu čovjekova unutarnja bit, ono što čovjek *istinu* jest. U njima se vrijednost čovjeka određuje prema bogatstvu i kvaliteti njegovih osjećaja.

U hrvatskom jeziku nalazimo frazeme s pozitivnim značenjem kao što su *dobro (meko) srce* [čovjek, muškarac, žena i sl.] sa značenjem 'dobar, osjećajan, pun razumijevanja [čovjek, muškarac, žena i sl.]', *čisto srce* [čovjek, muškarac, žena i sl.] sa značenjem 'pravedan, bez mana [čovjek, muškarac, žena i sl.]', *široko srce* [čovjek, muškarac, žena i sl.] sa značenjem 'dobar, plemenit [čovjek, muškarac, žena i sl.]', *imati veliko srce* sa značenjem 'biti dobar, suosjećajan čovjek, biti spreman pomoći drugome', *imati zlatno srce* sa značenjem 'biti plemenit čovjek'. Dakle, srce puno pozitivnih osjećaja koje čini osnovu ljudskog bića i njegova karaktera opisano je kao dobro, meko, široko, veliko, zlatno.

Prepričavalo se da je Fičo neposredno prije smrti govorio kako blago može pronaći samo čovjek *čisto srce* koji će cijeliti ono što bude pronašao. (Y)

Još dodaje da on *ima zlatno srce* i da bi skinuo košulju sa sebe ako je nekom drugom potrebija. (...) (N)

U ruskom jeziku takvih je frazema nešto manje, ali i tu je pozitivno frazeološko značenje povezano s pridijevanjem komponenti srce epiteta *veliko* i *zlatno*: *большое сердце* у кого, в ком са значењем 'dobar, plemenit, suosjećajan je *tko*', *золотое сердце* у кого са значењем 'dobar, plemenit je *tko*'.

У Водолея такое *большое сердце*, что он готов отдать его всем, желая всем людям только добра. (A)

Značenski negativno obojeni frazemi ovoga tipa opisuju srce kao tvrdo, kameno, hladno, zlo, pa tako u hrvatskom jeziku pronalazimo frazeme *tvrdi srca* [čovjek, muškarac, žena i sl.] sa značenjem 'bezosjećajan, hladan, okrutan [čovjek, muškarac, žena i sl.]', *kamena srca* [čovjek, muškarac, žena i sl.] sa značenjem 'nemilosrdan (nepopustljiv), bezosjećajan [čovjek, muškarac, žena i sl.]', *hladna srca* [čovjek, muškarac, žena i sl.] sa značenjem 'bezosjećajan, okrutan [čovjek, muškarac, žena i sl.]', *zla srca* [čovjek, muškarac, žena i sl.] sa značenjem

'neosjetljiv, nemilosrdan [čovjek, muškarac, žena i sl.]'. U ovaj niz uklapa se i frazem *bez srca* [čovjek, muškarac, žena i sl.] sa značenjem 'bezosjećajan (hladan), nemilosrdan [čovjek, muškarac, žena i sl.]'.

Kada je čovjek pogažen u svojem dostojanstvu, i na rubu je egzistencijalnog kolapsa, jer mu birokrati, ljudi *kamena srca*, jednostavno ne žele izraziti svoje iskreno suosjećanje... (N)

Mnogima je izgledalo da ne mari za nikoga i da je čovjek *bez srca*. (Y)

U ruskom jeziku nalazimo zanimljivu sliku zapuštenog srca koje je poput hladnog kamena obraslo mahovinom u frazemu *сердце обросло мохом* у кого са значењем 'postao je *tko* okrutan (bezdušan)'.

Иль скажет сын, что *сердце* у меня *обросло мохом*, что я не знал желаний, что меня и совесть никогда не грызла (...) (A)

Zanimljivi su i frazemi u kojima se karakterizacija čovjeka odvija putem usporedbe sa životinjama. Riječ je o lavu koji simbolizira hrabrost u frazemu *лавиного srca* [čovjek, muškarac, žena i sl.] sa značenjem 'hrabar [čovjek, muškarac, žena i sl.]', te zecu koji je simbolički potpuna suprotnost u frazemu *имати зефире срце* sa značenjem 'biti izrazito plašljiv'.

Sama ideja o super junaku koji je čovjek sa strahovima, a ne mišićavko *лавиного srca*, odlična je (...) (N)

Većini navedenih frazema hrvatskog jezika ovoga tipa u ruskom jeziku značenski odgovaraju frazemi u kojima se pojavljuje isključivo leksem *duša* kao komponenta, pa tako nalazimo frazeme kao što su *чистая душа* sa značenjem 'dobar, plemenit čovjek', *чёрная душа* sa značenjem 'zao, podmukao čovjek', *заячья душа* sa značenjem 'izrazito plašljiv čovjek' i sl.

Да вот он, пешком идёт по кромке овсяного поля, и нет, наверное, для *заячьей души* побезнее времени, чем это: тишь, можно и полем в открытую пробежать (...) (A)

3.3. Samo u nekih frazema redovito se pojavljuju varijantni oblici, pa je leksem *srce* kao komponenta frazema moguće zamijeniti leksemom *duša* i u hrvatskom i u ruskom jeziku.

Riječ je upravo o frazemima u kojima je srce prikazano kao sjedište osjećaja, ali je poistovjećeno i s dušom, čovjekovim skrivenim unutarnjim biće, svime onime što čovjek osjeća i misli. Takvoj konceptualnoj metafori odgovaraju hrvatski frazemi kao što su *открыти/откривати (отворити/отворати) srce (душу)* кому са значењем 'otvoreno (iskreno) iznijeti/iznositi svoje najskrovitije osjećaje i misli *komu*, povjeriti/povjeravati se *komu*' ili *истрести (изліти, разгалити) srce (душу)* sa značenjem 'izjadati se' i sl.

Severina je za čitatelje "Novog lista", koji je i medijski pokrovitelj "Karoline Riječke", *отворила душу* kao nikada do sad. (N)

Tako je *отворила srce* za "FHM" i priznala da često mašta o seksu s poznatim ličnostima... (Y)

U ruskom jeziku takvi su *заглядывать в сердце (душу)* koga, чьё, кому sa značenjem 'pokušavati doznati *čije* najskrovitije misli i osjećaje', *читать в сердце (душе)* у koga sa značenjem 'pogađati *čije* najskrovitije misli i osjećaje' i sl..

- Я *заглядываю в сердца* многих и вижу там только страх, - вздохнул Палпатин. (A)

Хочешь сказать, при первой встрече обращаешь внимание не на внешность, а сразу *заглядываешь в душу*? (A)

3.4. Određeni broj frazema hrvatskog i ruskog jezika s leksemom *srce* kao komponentom služi za opis određenih čovjekovih emocija kao što su strah, tuga, radost i sl. Emocije nisu izravno dostupne čovjekovoj percepciji, već se poimaju putem prototipnih vanjskih manifestacija, a u jeziku se konceptualiziraju kroz određene metonimijske i metaforičke modele svojstvene upravo frazeologiji.

3.4.1. Strah se tako manifestira kao osjećaj hladnoće oko srca, pa u hrvatskom jeziku imamo frazeme kao što su *lediti srce* sa značenjem 'izazivati strah, užas' i *ohladilo se srce* komu sa značenjem 'jako se uplašiti'.

U ruskim frazemima strah se manifestira kao osjećaj određenog poremećaja inače ritmičnog rada srca: *сердце дрожит (трепещет) как овечий хвост* 'boji se *tko*', *сердце замирает* у koga 'osjeća silan strah *tko*', *сердце ёкает (ёкнуло)* <в груди> у koga 'obuzima (obuzeo je) iznenadan strah, loš predosjećaj *koga*'.

Na drugoj stranici vijest koja *ledi srce*. Sve je napisano u naslovu: "Djed i unuka ubijeni na spravanju". (Y)

(...) у меня несколько раз уже *сердце ёкало* когда сильный боковой ветер выворачивал банкетик из построенной на галечном берегу каменной (...) (A)

3.4.2. Tjeskoba i tuga u oba se jezika manifestiraju kao osjećaj težine i stezanja oko srca, pa tako nalazimo hrvatske frazeme kao što je *srce se steže (steglo, stislo)* i sl.) komu sa značenjem 'osjetiti tjeskobu (nelagodu), rugu (sjetu)' i ruske kao što je *камень на сердце (на душе)* у koga sa značenjem 'teško je kome, obuzet je tjeskobnim mislima *tko*', dok se osjećaj olakšanja opisuje kao oslobađanje od te iste težine u frazemima tipa *pao je kamen sa srca* kome sa značenjem 'osjetio je olakšanje *tko*, riješio se briga *tko*' ili *отлегло от сердца (души)* у koga sa značenjem 'laknulo je *komu*'.

Srce mi se steglo kad nam je njena majka ispričala kako ju je pomahnitai neznanac pokušao ubiti (...) (Y)

(...) Каммхубель улыбнулся так добро и благожелательно, что у парня *отлегло от души*. (A)

U ovoj podskupini frazema ponovo možemo primijetiti da su u ruskom jeziku moguće frazeološke varijante s leksemom *duša* kao komponentom, dok u hrvatskom jeziku to nije slučaj.

3.4.2.1. Izuzetno su brojni frazemi u kojima se tuga i povrijeđenost prikazuju kao bol srca, iako je poznata medicinska činjenica da bol samog srčanog mišića fiziološki nije moguća. Ipak, naivna slika svijeta odgovorna je za postojanje čitavog niza frazema kao što su hrvatski frazemi *srce se para (kida, cijepa)* komu sa značenjem 'biti očajan, osjećati veliku tugu', *raniti u srce (dušu)* koga sa značenjem 'rastužiti, uvrijediti *koga*', *puca srce* komu sa značenjem 'žalostan (nesretan) je *tko*' i sl..

Dok se sjetim što sam sve ja prolazio u svojoj mladosti, *srce mi se para*. Zaista nitko nije zaslužio nešto takvo (...) (Y)

U ruskom jeziku takvi su frazemi *сердце (душа) болит* у koga sa značenjem 'uznemiren, tjeskoban, tužan je *tko*', *сердце (душа) разрывается <на части>* у koga sa značenjem 'uvrijeđen, ožalošćen je *tko*', *болеть сердцем (душой)* sa značenjem 'biti sjetan, tužan, uznemiren' i niz drugih frazema u kojima je moguća zamjena komponente *srce* komponentom *duša*.

Сердце разрывается у нас от боли за братьев-подводников, но голова все равно должна оставаться холодной. (A)

Treba primijetiti da je ovdje i u hrvatskom jeziku moguće zamijeniti komponentu *srce* komponentom *duša*, tj. ovo je jedan od rijetkih primjera kada je u hrvatskom jeziku *duša* poistovjećena sa srcem.

3.4.3. Radost je u hrvatskim frazemima opisana kao osjećaj ugone i svojevrstne ispunjenosti srca pozitivnim osjećajima, dok se u ruskim frazemima osjećaj radosti češće opisuje putem ubrzana rada srca zbog navale adrenalina svojstvene takvom stanju.

Tako u hrvatskom jeziku nalazimo frazeme kao što su *milo (ugodno) je oko srca* kome sa značenjem 'biti veseo, blažen' ili *puno je srce* kome sa značenjem 'biti zadovoljan, radostan', a u ruskom frazemu tipa *сердце прыгает (запрыгнуло)* у koga sa značenjem 'osjeća (osjetio je) silno uzbuđenje, radost *tko*'.

Ovo je za mene divan dan, *puno mi je srce* kada gledam veliki uspjeh mog prijatelja (...) (Y)

У меня, честное слово, *сердце прыгает* от радости, когда я его вижу (...) (A)

3.4.4. Zanimljiva je konceptualizacija određenih emocija u frazemima kao što su u hrvatskom jeziku *srce je na mjestu* komu sa značenjem 'osjećati se mirnim i zadovoljnim' i *palo je srce u pete* kome sa značenjem 'jako se uplašiti', te u ruskom jeziku *сердце не на месте* у koga sa značenjem 'uznemiren je *tko*' i *сердце в пятки уходит (ушло)* у koga ili *душа в пятки уходит (ушла)* у koga sa značenjem 'jako se boji (uplašio) se *tko*'.

Hvala, puno ste me umirili, sad mi je *srce na mjestu*. (Y)

У меня самого, братец, *сердце не на месте*. Как бы чего дурного не случилось с нашей Дуболго Пичай! (A)

Riječ je o frazemima u kojima djeluje binarna opozicija *gore - dolje*, jedna od univerzalnih binarnih opozicija pomoću kojih se u jeziku prostornim odnosima karakteriziraju dijelovi ljudskog iskustva. U ovome slučaju opozicija *gore - dolje* odgovara opoziciji *dobro - loše*, pa smještaj srca, a u ruskom jeziku i duše, u gornjem dijelu tijela upućuje na pozitivno frazeološko značenje, a premještanje srca (duše) prema dolje po vertikalnoj osi koju predstavlja tijelo nosi negativan značenjski predznak.

Međutim, hrvatski i ruski frazemi ovoga tipa s negativnim frazeološkim značenjem mogu se objasniti i na drugi način. Naime, osjećaj straha utječe na rad srca, pa čovjek može imati osjećaj da mu je srce izgubivši ritam palo iz prsa u donje dijelove tijela. Tako možemo objasniti i negativan značenjski predznak hrvatskog frazema *srce skače (skoči) u grlo* komu sa značenjem 'uplašiti se, bojati se'. U njemu nalazimo sliku koja sugerira da čovjeku zbog jakog straha srce kuca ubrzano i aritmično, a bilo se osjeća na svim većim arterijama u tijelu, pa čovjek ima subjektivni osjećaj da mu je srce u grlu.

4. Zasebnu podskupinu frazema čine isključivo ruski frazemi u kojima je sačuvano staro značenje leksema *сердце* 'srdžba, gnjev' koje u hrvatskom jeziku ne poznajemo. Tako u ruskom jeziku pronalazimo frazeme kao što su *с сердцем* sa značenjem 'ljutito, gnjevno', *держатъ сердце* na koga sa značenjem 'ljutiti se na koga' i sl.

(...) он закричал с сердцем: - Да что тебе за дело до моей травы! Что ни говори, а я не отдам этой травы. Убирайся прочь! (А)

5. Analiza je pokazala da hrvatski i ruski frazemi s leksemom *srce* kao komponentom pokazuju izrazito puno sličnosti, što je i razumljivo s obzirom na činjenicu da se radi o dvama srodnim slavenskim jezicima u kojima se ogleda i vrlo slična naivna slika svijeta. U frazeologiju obaju jezika produktivne su iste konceptualne metafore i u pozadini frazema nalazimo vrlo slične slike na temelju kojih je izgrađeno frazeološko značenje.

Postoje, naravno, i određene razlike. U ruskoj frazeologiji sačuvano je i staro značenje leksema *srce*, pa tako dolazimo do frazeoloških značenja koja u hrvatskom jeziku ne postoje. U ruskom jeziku mnogo je češća varijantnost analiziranih frazema i zamjenjivost leksema *srce* kao komponente leksemom *duša*. Razlog je ipak donekle različito poimanje srca i duše u dvama jezicima. Naivna slika svijeta u ruskom jeziku vrlo široko shvaća oba pojma i oni se u velikoj mjeri preklapaju. U hrvatskom je jeziku očito da su pojmovi srca i duše ipak u većoj mjeri odvojeni, pa je i u frazeologiji *srce* prvenstveno sjedište osjećaja, dok je čovjekova duhovna bit u duši koja je smještena negdje izvan srca.

Izvori i literatura

- [1] Buck, C. D., *A dictionary of selected synonyms in the principal Indo-European languages*, Chicago - London, 1949.
- [2] Фёдоров, А. И., *Фразеологический словарь русского литературного языка*, Новосибирск, 1995.
- [3] *Фразеологический словарь русского языка* (под редакцией Молоткова, А. И.), Москва, 1978.

- [4] Gluhak, A., *Hrvatski etimološki rječnik*, Zagreb, 1993.
- [5] Hrnjak, A., *Koncept straha u hrvatskoj frazeologiji*, Riječ, god. 10., sv.1., Rijeka, 2004., str. 23. - 29.
- [6] Knežević, A., *Filozofija i slavenski jezici*, Zagreb, 1988.
- [7] Lakoff, G., Johnson, M., *Metaphors we live by*, Chicago - London, 1980.
- [8] Лалина, И. В., Сергеева Н. М., Степанович, С. В. *Составление фрагментозыковых картин внутреннего мира человека*, <http://www.sitim.sitc.ru/conferences/ntfc/clauses/3/mcb.html>.
- [9] Matešić, J., *Frazeološki rječnik hrvatskoga ili srpskog jezika*, Zagreb, 1982.
- [10] Menac, A. - Fink-Arsovski, Ž. - Venturin, R., *Hrvatski frazeološki rječnik*, Zagreb, 2003.
- [11] Petz, B., *Uvod u psihologiju*, Zagreb, 2003.

—o—o—o—

Резюме

Метафорические модели, созданные на понимании определённых частей человеческого тела в наивной картине мира, являются очень продуктивными в фразеологии. По многочисленности выделяются фразеологизмы с компонентой *сердце*. Сравнительный анализ хорватских и русских фразеологизмов этого типа показал, что между двумя родственными славянскими языками, основанными на похожих наивных картинах мира, существуют многие сходства, но значительными являются и определённые различия, показанные в анализе.

Author: Anita Hrnjak, prof. (Zagreb, Hrvatska)

Review: Riječ, 2005., god. 11., sv. 2., str. 20. - 27.

Title: Frazemi s komponentom *srce* u hrvatskoj i ruskoj frazeologiji

Categorization: izvorni znanstveni rad

UDC: 811.163.42'373.7

811.161.1'373.7

